

ĐIỀU LỆ
ỦY BAN PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI TOÀN DIỆN
TRỰC THUỘC HỘI ĐỒNG GIÁM MỤC VIỆT NAM

LỜI DẪN

Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện được Hội đồng Giám mục Việt Nam thiết lập tại Đại hội lần thứ XVI, tổ chức từ ngày 06 đến ngày 10 tháng 10 năm 2025 tại Tòa Giám mục Đà Lạt, nhằm góp phần thực thi sứ mạng của Giáo Hội trong việc cổ võ và bảo vệ phẩm giá con người, thăng tiến công ích, cổ võ công bằng và hòa bình, chăm sóc thụ tạo theo tinh thần Tin Mừng và giáo huấn xã hội Công giáo.

Điều lệ này quy định tên gọi, sứ mạng, cơ cấu tổ chức, nhiệm vụ, phương thức hoạt động, mối tương quan và thể thức thi hành của Ủy ban trong cơ cấu mục vụ của Hội đồng Giám mục Việt Nam.

CĂN CỨ PHÁP QUY VÀ THẨM QUYỀN BAN HÀNH

Căn cứ:

1. Bộ Giáo luật, các điều 447–459 về Hội đồng Giám mục;
2. Hiến chế mục vụ *Gaudium et Spes* của Công đồng Vaticanô II;
3. Tông thư *Humanam Progressionem* ngày 17 tháng 8 năm 2016 của Đức Thánh Cha Phanxicô, thiết lập Bộ Phát triển Con người Toàn diện;
4. Quy chế Hội đồng Giám mục Việt Nam, điều 18 §2;
5. Biên bản Đại hội XVI Hội đồng Giám mục Việt Nam, ngày 10 tháng 10 năm 2025 về việc thành lập và bầu Chủ tịch các Ủy ban trực thuộc Hội đồng Giám mục Việt Nam nhiệm kỳ 2025 – 2028.

Chủ tịch Hội đồng Giám mục Việt Nam phê chuẩn Điều lệ hoạt động của Ủy ban này như sau:

CHƯƠNG I: TÊN GỌI – SỨ MẠNG – PHẠM VI

Điều 1. Tên gọi và tư cách

§1. Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện (sau đây gọi tắt là “Ủy ban”) là một Ủy ban chuyên trách trực thuộc Hội đồng Giám mục Việt Nam (HĐGMVN).

§2. Ủy ban hoạt động theo Điều lệ này, tuân thủ giáo luật, Quy chế HĐGMVN và các quyết định của HĐGMVN.

Điều 2. Sứ mạng và mục tiêu

§1. Sứ mạng của Ủy ban là cổ vũ và phối hợp các hoạt động mục vụ liên quan đến việc thăng tiến con người toàn diện, cổ vũ công bằng và hòa bình, chăm sóc thụ tạo, theo tinh thần Tin Mừng và giáo huấn xã hội Công giáo.

§2. Mục tiêu của Ủy ban là góp phần giúp các thành phần Dân Chúa nhận biết, thực thi và lan tỏa giáo huấn xã hội Công giáo, thúc đẩy các sáng kiến mục vụ và xã hội phù hợp với bối cảnh Việt Nam.

Điều 3. Môi hiệp thông và phối hợp

Ủy ban duy trì môi hiệp thông và hợp tác với:

1. Bộ Phát triển Con người Toàn diện của Tòa Thánh;
2. Liên Hội đồng Giám mục Á Châu (FABC) và các cơ cấu chuyên trách liên hệ, đặc biệt là Văn phòng Phát triển Con người (OHD) và Ban Biến đổi Khí hậu (CCD).
3. Các Ủy ban trực thuộc HĐGMVN có liên quan, cách riêng Ủy ban Bác ái Xã hội – Caritas Việt Nam và Ủy ban Mục vụ Di dân, cùng các tổ chức khác theo phân công của HĐGMVN.

Điều 4. Phạm vi áp dụng

§1. Điều lệ này áp dụng cho các thành phần của Ủy ban ở cấp toàn quốc, gồm: Chủ tịch, Thư ký, thành viên, cố vấn, cộng tác viên và các nhóm/tiểu ban chuyên môn.

§2. Các Ban/nhóm tương đương tại giáo phận, dòng tu hoặc tổ chức Công giáo khi tham gia hoạt động phối hợp với Ủy ban thì thực hiện theo định hướng chung của Ủy ban và tôn trọng thẩm quyền riêng của Đấng Bản quyền/Bề trên theo giáo luật.

§3. Mọi hoạt động, văn bản, dự án thực hiện dưới danh nghĩa Ủy ban phải được thực hiện theo quy định tại Điều lệ này và chịu sự điều phối, giám sát của Đức cha Chủ tịch Ủy ban.

CHƯƠNG II

CƠ CẤU TỔ CHỨC – THÀNH PHẦN – TRÁCH NHIỆM

Điều 5. Cơ cấu tổ chức

§1. Ủy ban do một Đức Giám mục làm Chủ tịch, do HĐGMVN chỉ định hoặc bầu chọn.

§2. Cơ cấu điều hành gồm:

1. Chủ tịch;
2. Ban Thư ký: Thư ký và Phó Thư ký
3. Các thành viên tại các giáo phận và dòng tu.
4. Các nhóm/tiểu ban chuyên môn.
5. Cố vấn và cộng tác viên chuyên ngành.

§3. Trụ sở chính của Ủy ban đặt tại Văn phòng HĐGMVN.

§4. Ủy ban có thể đặt một Văn phòng Đại diện tại địa chỉ do Đức Giám mục Chủ tịch Ủy ban chỉ định.

Điều 6. Thành phần

§1. Thành viên của Ủy ban gồm các đại diện do các Giám mục giáo phận hay bề trên dòng tu chỉ định hoặc phê chuẩn.

§2. Ủy ban có thể mời cố vấn/cộng tác viên theo nhu cầu; việc mời gọi do Chủ tịch Ủy ban quyết định hoặc phê chuẩn đề xuất.

Điều 7. Nhiệm vụ và quyền hạn của Chủ tịch

Chủ tịch Ủy ban:

1. Đại diện Ủy ban trước HĐGMVN và các tổ chức liên hệ;
2. Định hướng, điều phối và giám sát toàn bộ hoạt động của Ủy ban;
3. Phê duyệt kế hoạch, chương trình, văn bản, báo cáo của Ủy ban;
4. Triệu tập và chủ tọa các phiên họp của Ủy ban;
5. Quyết định các vấn đề thuộc thẩm quyền theo Điều lệ này và theo phân công của HĐGMVN.

Điều 8. Nhiệm vụ của Ban Thư ký

§1. Ban Thư ký là bộ phận giúp việc cho Chủ tịch Ủy ban. Ban Thư ký gồm Thư ký và các Phó thư ký.

§2. Thư ký

1. Giúp Chủ tịch điều hành hoạt động chung và thực thi các công việc theo ủy nhiệm;
2. Tổ chức công tác hành chính, điều phối hoạt động chuyên môn, chuẩn bị nội dung họp;
3. Tổng hợp báo cáo, theo dõi việc thực hiện kế hoạch đã được phê duyệt;
4. Quản lý hồ sơ, tài liệu và công việc thường xuyên của Ủy ban theo quy định.

§3. Phó Thư ký:

1. Thực hiện công tác thư từ, văn thư, lưu trữ;
2. Lập biên bản các cuộc họp;
3. Phối hợp công bố thông báo theo sự phân công của Chủ tịch hoặc Thư ký.

Điều 9. Nhóm/tiểu ban chuyên môn và cố vấn

§1. Ủy ban có thể thành lập nhóm/tiểu ban chuyên môn theo nhu cầu mục vụ và theo định hướng của HĐGMVN; việc thành lập do Chủ tịch Ủy ban quyết định.

§2. Nhóm/tiểu ban chuyên môn làm việc theo phân công, có trách nhiệm báo cáo định kỳ cho Chủ tịch (qua Thư ký).

§3. Cố vấn tham gia với vai trò tư vấn chuyên môn theo đề nghị hoặc lời mời của Chủ tịch.

Điều 10. Chế độ hội họp và biên bản

§1. Ủy ban họp thường kỳ ít nhất mỗi năm một lần; có thể họp bất thường khi cần.

§2. Việc triệu tập họp do Chủ tịch quyết định; thông báo do Ban Thư ký thực hiện.

§3. Mọi cuộc họp phải lập biên bản; biên bản do Ban Thư ký xác nhận và Chủ tịch phê duyệt; lưu tại Văn phòng Ủy ban và gửi bản sao cho Văn phòng HĐGMVN.

CHƯƠNG III

NHIỆM VỤ – HOẠT ĐỘNG – BÁO CÁO

Điều 11. Nhiệm vụ chung

Ủy ban có các nhiệm vụ:

1. Nghiên cứu, phổ biến và cổ vũ thực thi giáo huấn xã hội Công giáo;
2. Đề xuất, hướng dẫn và phối hợp các chương trình mục vụ liên quan đến phát triển con người toàn diện;
3. Hỗ trợ các sáng kiến liên quan đến công lý, hòa bình và chăm sóc thụ tạo trong phạm vi HĐGMVN;
4. Điều phối và hỗ trợ, theo khả năng và theo phân công của HĐGMVN, các hoạt động liên quan đến phục vụ người nghèo, người yếu thế và đáp ứng khẩn cấp khi có thiên tai/khủng hoảng.

Điều 12. Phương thức hoạt động

Ủy ban thực hiện nhiệm vụ qua các hình thức:

1. Hội nghị, hội thảo, tập huấn, tọa đàm, truyền thông;
2. Biên soạn, xuất bản và phổ biến tài liệu mục vụ - đào tạo liên quan;

3. Kết nối mạng lưới cộng tác viên/chuyên viên và đầu mối liên hệ tại các giáo phận/dòng tu theo quy định.

Điều 13. Phối hợp và phát ngôn đại diện

§1. Mọi chương trình, dự án hợp tác hoặc phát ngôn mang tính đại diện Ủy ban phải được Chủ tịch phê duyệt.

§2. Khi cần thiết, Chủ tịch có thể ủy quyền bằng văn bản cho Thư ký hoặc người được chỉ định.

Điều 14. Báo cáo và đánh giá

§1. Ủy ban báo cáo hoạt động hằng năm với Ban Thường vụ HĐGMVN và trình bày tại các kỳ Đại hội HĐGMVN theo quy định.

§2. Ủy ban tổ chức đánh giá định kỳ để bảo đảm hiệu quả hoạt động; thể thức đánh giá do Chủ tịch quy định phù hợp với hướng dẫn của HĐGMVN.

CHƯƠNG IV

MỐI TƯƠNG QUAN HIỆP THÔNG – CỘNG TÁC

Điều 15. Nguyên tắc chung

§1. Ủy ban hoạt động trong tinh thần hiệp thông và cộng tác, bảo đảm trung thành với giáo huấn và kỷ luật của Giáo Hội.

§2. Ủy ban tôn trọng thẩm quyền và năng quyền riêng của HĐGMVN, Giám mục giáo phận, Hiến pháp dòng tu, và đại diện thẩm quyền theo giáo luật.

Điều 16. Tương quan với các cơ quan trong và ngoài Giáo Hội

§1. Ủy ban duy trì sự phối hợp cộng tác chặt chẽ với các Ủy ban trực thuộc HĐGMVN để bảo đảm thống nhất và tránh chồng chéo.

§2. Ủy ban khuyến khích các giáo phận và dòng tu thiết lập ban/nhóm đặc trách tương đương để thuận tiện phối hợp chương trình chung.

§3. Việc hợp tác với các tổ chức ngoài Giáo Hội (*cơ quan nhà nước, viện nghiên cứu, trường đại học, tổ chức xã hội, NGO, tôn giáo bạn...*) được thực hiện theo quy định của pháp luật, theo giáo huấn Giáo Hội và phải được Chủ tịch Ủy ban chấp thuận.

Điều 17. Truyền thông và công bố thông tin

§1. Ủy ban có thể thiết lập các kênh truyền thông chính thức theo quy định.

§2. Nội dung công bố dưới danh nghĩa Ủy ban phải được Chủ tịch hoặc người được ủy quyền phê duyệt.

CHƯƠNG V

HIỆU LỰC – THI HÀNH – SỬA ĐỔI

Điều 18. Hiệu lực thi hành

§1. Điều lệ này được Chủ tịch HĐGMVN phê chuẩn và được công bố theo thể thức do Văn phòng HĐGMVN quy định.

§2. Mọi sửa đổi, bổ sung Điều lệ phải được đề nghị bằng văn bản, thảo luận trong phiên họp toàn thể của Ủy ban, và chỉ có hiệu lực khi được Chủ tịch HĐGMVN phê chuẩn.

§3. Điều lệ có hiệu lực kể từ ngày ký ban hành.

Thanh Hóa, ngày 01 tháng 01 năm 2026

TM. ỦY BAN PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI TOÀN DIỆN

Chủ tịch

(ấn ký)

+ Giuse Nguyễn Đức Cường
Giám mục giáo phận Thanh Hóa

PHỤ LỤC I

THUYẾT MINH LINH ĐẠO VÀ ĐỊNH HƯỚNG THẦN HỌC

(Đính kèm Điều lệ Hoạt động của Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện)

I. NỀN TẢNG LINH ĐẠO

1. Con người trong kế hoạch cứu độ của Thiên Chúa

Linh đạo của Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện bắt nguồn từ xác tín căn bản của đức tin Kitô giáo: con người được Thiên Chúa dựng nên theo hình ảnh Ngài, được mời gọi sống trong mối tương quan hài hòa với Thiên Chúa, với tha nhân và với toàn thể công trình tạo dựng (x. St 1,26–31).

Việc thăng tiến con người toàn diện không chỉ là một hoạt động xã hội hay nhân đạo, nhưng là một chiều kích thiết yếu của sứ mạng cứu độ, gắn liền với việc loan báo Tin Mừng và xây dựng Nước Thiên Chúa trong lịch sử.

2. Đức Kitô – Con Người Toàn Diện

Trung tâm linh đạo của Ủy ban là Đức Giêsu Kitô, Ngôi Lời nhập thể, Đấng đã mặc lấy thân phận con người và mặc khải trọn vẹn phẩm giá con người. Trong Đức Kitô, con người được chữa lành, được nâng cao và được hướng về sự viên mãn toàn diện.

Mọi hoạt động của Ủy ban đều được hiểu như một sự tham dự vào sứ mạng của Đức Kitô là Đấng đến để “cho con người được sống và sống dồi dào” (x. Ga 10,10).

3. Linh đạo hiệp thông và hiệp hành

Ủy ban sống và hoạt động trong linh đạo hiệp thông – hiệp hành, đặt nền trên sự lắng nghe, phân định và cộng tác giữa các thành phần Dân Chúa: Giám mục, linh mục, tu sĩ và giáo dân.

Linh đạo này thúc đẩy Ủy ban:

- tôn trọng thẩm quyền và đặc sủng riêng của mỗi Giáo phận và Dòng tu;
- khuyến khích sự tham gia có trách nhiệm của giáo dân và các chuyên viên;
- xây dựng sự hiệp nhất trong đa dạng, hướng đến công ích và ích chung của Giáo Hội và xã hội.

II. ĐỊNH HƯỚNG THẦN HỌC

1. Thần học về phát triển con người toàn diện

Định hướng thần học của Ủy ban được đặt trong truyền thống Giáo huấn Xã hội Công giáo, đặc biệt được soi sáng bởi Công đồng Vaticanô II và các văn kiện của Huấn quyền gần đây.

Phát triển con người toàn diện được hiểu là:

- sự phát triển toàn bộ con người (thể lý, trí tuệ, tinh thần, luân lý và thiêng liêng);
- sự phát triển của mọi người, đặc biệt những người nghèo, bị gạt ra bên lề và dễ bị tổn thương;
- sự phát triển trong mối tương quan, không tách rời con người khỏi cộng đồng, xã hội và môi sinh.

2. Công bằng, hòa bình và tình liên đới

Ủy ban đặt trọng tâm vào mối liên kết chặt chẽ giữa công bằng, hòa bình và tình liên đới, hiểu như những chiều kích không thể tách rời của đời sống Kitô hữu và của sứ vụ Giáo Hội trong thế giới hôm nay.

Theo định hướng này, Ủy ban không chỉ dừng lại ở việc trợ giúp hay can thiệp trước các hoàn cảnh khó khăn, nhưng còn hướng đến:

- việc phân tích các nguyên nhân cơ cấu của bất công;
- cổ vũ văn hóa gặp gỡ và đối thoại;
- xây dựng các điều kiện xã hội cho hòa bình bền vững.

3. Thần học sinh thái toàn diện

Định hướng sinh thái của Ủy ban được đặt trong viễn tượng sinh thái toàn diện, nhấn mạnh mối liên kết mật thiết giữa con người, xã hội và môi trường.

Chăm sóc thụ tạo không chỉ là một vấn đề kỹ thuật hay chính sách, nhưng là một đòi hỏi luân lý và thiêng liêng, phát sinh từ trách nhiệm của con người đối với “Ngôi Nhà Chung” mà Thiên Chúa trao phó.

Ủy ban được mời gọi cổ vũ:

- lối sống tiết độ và có trách nhiệm;
- sự hoán cải sinh thái cá nhân và cộng đoàn;
- các sáng kiến giáo dục và mục vụ giúp liên kết đức tin với việc chăm sóc môi trường.

III. LINH ĐẠO HÀNH ĐỘNG VÀ PHỤC VỤ

1. Phục vụ trong tinh thần Tin Mừng

Mọi hoạt động của Ủy ban được thực hiện trong tinh thần phục vụ vô vị lợi, đặt con người cụ thể – nhất là người nghèo và người yếu thế – ở trung tâm.

Phục vụ con người là một cách thể cụ thể để làm chứng cho Tin Mừng, chứ không phải là hoạt động thay thế cho việc loan báo đức tin.

2. Phân định và trách nhiệm

Ủy ban thực hiện các sáng kiến và chương trình của mình qua phân định chung, dựa trên Lời Chúa, giáo huấn của Hội Thánh và thực tế xã hội Việt Nam.

Tinh thần phân định giúp Ủy ban:

- tránh chủ nghĩa hoạt động thuần túy;
- bảo đảm sự trung thành với căn tính và sứ mạng của Giáo Hội;
- hành động cách khiêm tốn, có trách nhiệm và trong hiệp thông.

IV. KẾT LUẬN

Phụ lục này nhằm làm sáng tỏ linh đạo và định hướng thần học nâng đỡ và soi sáng cho Điều lệ Hoạt động của Ủy ban Phát triển Con người Toàn diện.

Trong ánh sáng Tin Mừng Đức Kitô, Ủy ban được mời gọi trở thành dấu chỉ của niềm hy vọng, góp phần xây dựng con người và xã hội Việt Nam ngày càng nhân bản, công bằng, huynh đệ và bền vững.

GHỊ CHÚ SỬ DỤNG

Phụ lục này không mang tính pháp quy, không cần ký ban hành riêng, dùng để đính kèm Điều lệ (*không thay thế Điều lệ*).

Văn bản này phù hợp để: giải thích nền tảng linh đạo của Ủy ban, giúp các Giám mục, thành viên Ủy ban, giáo phận và đối tác hiểu đúng “tinh thần” của Điều lệ, sử dụng trong đào tạo – định hướng – giới thiệu hoặc công bố trên website chính thức, nhưng không cần phê chuẩn pháp lý riêng.